

Salmonelóza a její výskyt v Olomouckém kraji

Salmonelóza je akutní infekční průjemové onemocnění způsobené bakterií rodu *Salmonella*, nejčastějším původcem onemocnění je *Salmonella enteritidis*.

Příznaky

- Akutní průjem: náhlý, intenzivní, vodnatý, někdy s příměsí hlenu a krve
- Bolesti břicha: křečovitě
- Nevolnost a zvracení: nemusí být vždy, odeznívá rychleji než průjem
- Horečka (38-39 °C)
- Bolesti hlavy, únava, celková schvácenost, příznaky dehydratace

Příznaky salmonelózy se obvykle objeví za 6 až 48 hodin po nákaze a trvají několik dní. U osob s oslabeným imunitním systémem mohou trvat déle.

Průběh

Ve většině případů se tělo s infekcí vyrovná samo bez nutnosti specifické léčby. Pokud se objeví příznaky salmonelózy, je důležité zajistit dostatečný přísun tekutin a v případě závažnějších příznaků vyhledat lékařskou pomoc. Těžké případy mohou vyžadovat hospitalizaci, zvláště pokud dojde k dehydrataci v důsledku těžkého průjmu a zvracení. Antibiotická terapie je indikována u pacientů s rizikem salmonelové sepsy. Onemocnění může také probíhat asymptomaticky, tj. bez klinických příznaků, pouze s vylučováním salmonel.

Možnosti nákazy

- **Kontaminovaná potrava:** syrové nebo nedostatečně tepelně upravené maso, zejména drůbež a vejce
- **Kontaminovaná voda:** pití nebo kontakt s vodou, která je kontaminována výkaly infikovaných zvířat nebo lidí
- **Kontakt se zvířaty:** zejména domácí mazlíčci jako želvy, hadi, ještěrky a ptáci, kteří mohou být nositeli salmonely
- **Přenos mezi lidmi:** prostřednictvím kontaminovaných rukou, například po použití toalety nebo při přípravě jídla

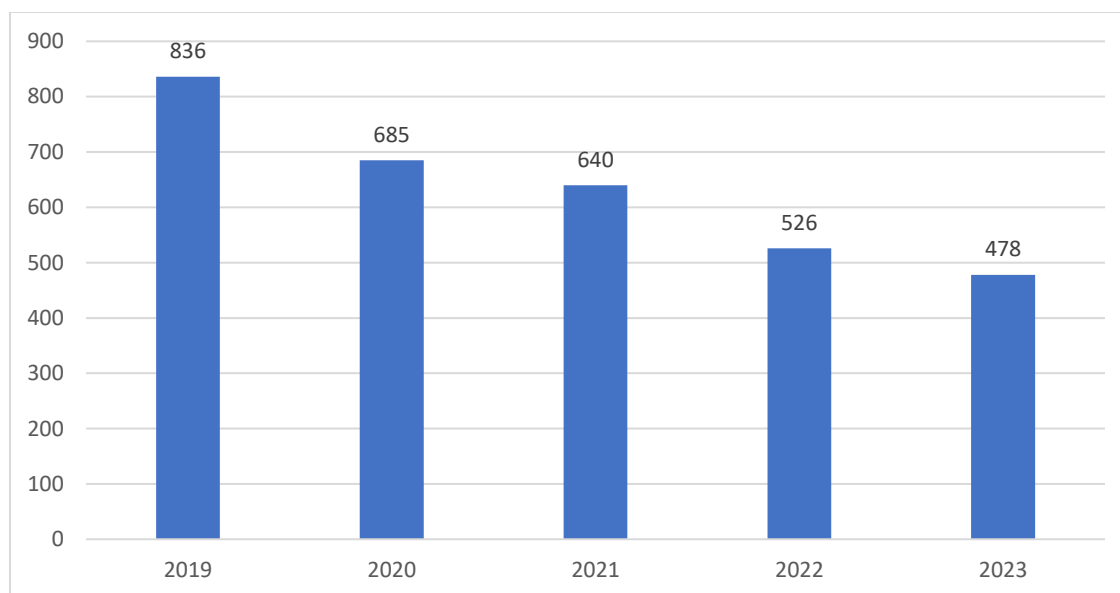
Prevence

- **Správná hygienická praxe:** pravidelné mytí rukou teplou vodou a mýdlem, zejména po použití toalety, kontaktu se zvířaty a před přípravou jídla
- **Bezpečné potravinářské postupy:** důkladné vaření masa a vajec, oddělování syrových a vařených potravin, správné skladování potravin v lednici
- **Vyhýbání se rizikovým potravinám:** nepít nepasterizované mléko nebo konzumovat syrové potraviny živočišného původu

- **Bezpečná voda:** pít pouze zdravotně zabezpečenou, nezávadnou vodu, zejména při cestování do oblastí s nižšími hygienickými standardy
- **Zodpovědná péče o domácí mazlíčky:** minimalizovat riziko infekce při kontaktu se zvířaty, která mohou být nositeli salmonely.

Výskyt v Olomouckém kraji

V České republice patří salmonelóza mezi povinně hlášená onemocnění. Krajská hygienická stanice Olomouckého kraje se sídlem v Olomouci (KHS) eviduje ve svém správním obvodu v roce 2024 (leden až 25.6. včetně) celkem 135 případů salmonelózy (55 případů v okrese Olomouc, 37 v Prostějově, 28 v Přerově, 9 v Šumperku a 6 v okrese Jeseník). Z hlediska věkových skupin se nejvíce případů tohoto onemocnění dlouhodobě objevuje u dětí ve věku 1-4 a 5-9 let. Malé děti do 5 let jsou rizikovou skupinou, u které při salmonelóze hrozí dehydratace a závažný průběh. U dětí je onemocnění častější kvůli nedostatečně vyvinutému imunitnímu systému, nedodržování hygienických zásad, a to především umývání rukou před jídlem.

Graf č. 1: Evidovaný počet případů salmonelózy v Olomouckém kraji v letech 2019–2023

V rámci roku je výskyt salmonelózy častější v letních měsících z důvodu vyšších teplot, které podporují růst a množení bakterií a zároveň je obtížnější udržovat potraviny při správných teplotách, a to zejména během pikniků a grilování. Dodržováním výše uvedených preventivních opatření však lze riziko nákazy salmonelózou výrazně snížit a chránit sebe i své blízké před tímto nepříjemným onemocněním.

Mgr. Markéta Koutná, Ph.D., tisková mluvčí, telefon 585 719 244, e-mail: media@khsolc.cz